

”Det passar sig inte för en agitator att dansa!”

Emma Goldman

Emma Goldman

”Det passar sig inte för en agitator att dansa!”

1940

Den dansande agitatorn, Federativs förlag, 1980.

Texten är ett avsnitt ur kapitlet ”Det passar sig inte för en agitator att dansa!”

- Om ideal och verklighet, försakelse och livsglädje, svartsjuka och revolutionär kärlek som ingår i antologin Den dansande agitatorn. Boken är utgiven på Federativs Förlag 1980.

Snart kom bud efter mig från strejkande textilarbetare på East Side och jag kastade mig med brinnande iver in i arbetet och glömde allt annat. Min uppgift bestod i att få sömmerskorna att gå med i strejken. För det ändamålet organiserades möten, konserter, samkväm och danser. Vid dessa tillfällen var det inte svårt att övertyga flickorna om att göra gemensam sak med sina strejkande bröder. Jag måste hålla många tal och för varje gång jag stod i talarstolen blev jag allt mindre nervös. Min övertygelse om strejkens rättfärdighet hjälpte mig att tala dramatiskt och övertygande. Inom ett par veckor resulterade mitt arbete i att mängder av flickor förenade sig med de strejkande.

Jag började leva upp igen. På danserna var jag en av de mest outtröttliga och muntra. En kväll tog en ung pojke, en kusin till Sasha, mig åt sidan. Med ett allvarligt ansikte, som om han skulle tillkännage en kär kamrats död, viskade han till mig att det inte passade sig för en agitator att dansa, i alla fall inte på ett så frigjort sätt. Det var ovärdigt för en person som var på väg att bli en ledande kraft i den anarkistiska rörelsen. Mitt lättsinne skulle bara skada Saken.

Pojkens oförsämda inblandning gjorde mig rasande. Jag bad honom sköta sina egna affärer; jag var trött på att ständigt få Saken kastad i ansiktet. Jag trodde inte att en sak som stod för ett vackert ideal, för anarkism, för befrielse från konventioner och fördomar, krävde att man gav avkall på livets glädjeämnen. Jag insisterade på att vår sak inte kunde kräva av mig att jag blev nunna och att rörelsen inte skulle förvandlas till ett kloster. Om Saken krävde detta, så ville jag inte ha den. ”Jag vill ha frihet, rätt till självförverkligande, allas rätt till vackra, livsbefrämjande ting.” Det var vad anarkism innebar för mig och jag skulle leva i överensstämmelse med det, i trots mot hela världen - fängelser, förföljelser, allt. Ja, även om mina närmaste kamrater fördömde mig, skulle jag förverkliga mitt vackra ideal.

Jag hade arbetat upp mig till passionerad lidelse och min röst klingade. Jag fann att jag var omringad av många människor. Det var bifall blandat med invändningar att jag hade fel, att Saken måste gå före allt annat. Alla de ryska revolutionärerna hade levt så, de hade aldrig tänkt på sig själva. Det var inget annat än trångsynt egoism att vilja njuta av sådant som tog tid från rörelsen. I larmet var Sashas röst den mest högljudda.

Jag vände mig åt hans håll. Han stod nära Anna Minkin. Jag hade lagt märke till deras växande intresse för varandra långt före vår sista dispyt. Sedan hade Sasha flyttat ut ur lägenheten, där Anna brukat vara en nästan daglig gäst. Nu var det första gången på flera veckor som jag såg någondera av dem.

Mitt hjärta snördes samman av längtan efter min impulsive, egensinnige älskare. Jag hade lust att omfamna honom och kalla honom vid det namn han älskade mest, duskenka, men jag hejdade mig inför hans slutna ansikte och förebrående ögon. Jag dansade inte mer den kvällen.